

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin
İnkışafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin
və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə
qrantların verilməsi üzrə 2013-cü il üçün elan edilmiş əsas
qrant müsabiqəsinin (EIF-2013-9(15)) qalibi olmuş
layihənin yerinə yetirilməsi üzrə

YEKUN ELMİ-TEXNİKİ HESABAT

Layihənin adı: **Bakı-Quba və Rusiya sərhəddi avtomobil yolunda nəqliyyatın intensivliyinin biosferə təsir xüsusiyyətləri**

Qrantın məbləği: 75 000 manat

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: Əliyev Ənvər Abbas oğlu

Layihənin nömrəsi: EIF-2013-9(15)-46/26/2-M-02

Müqavilənin imzalanma tarixi: 14 yanvar 2015-ci il

Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 18 ay

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): 01 fevral 2015-ci il – 01 avqust 2016-cı il

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

Diqqət! Uyğun məlumat olmadığı təqdirdə müvafiq bölmə boş buraxılır

Hesabatda aşağıdakı məsələlər işıqlandırılmalıdır:

1	Layihənin həyata keçirilməsi üzrə yerinə yetirilmiş işlər, istifadə olunmuş üsul və yanaşmalar Layihəyə aid tədqiqat işləri yerinə yetirilərkən çöl tədqiqat, yarımstasionar müşahidə, statistik məlumatlar, xəritələşdirmə, analitik və s. kimi metod və üsullardan istifadə edilmişdir.
2	Layihənin həyata keçirilməsi üzrə planda nəzərdə tutulmuş işlərin yerinə yetirilmə dərəcəsi (faizlə qiymətləndirməli) 100 %
3	Hesabat dövründə alınmış elmi nəticələr (onların yenilik dərəcəsi, elmi və təcrübi əhəmiyyəti, nəticələrin istifadəsi və tətbiqi mümkün olan sahələr aydın şəkildə göstərilməlidir) Yerinə yetirilən layihənin əsas elmi nəticələri:

1. İlk dəfə olaraq respublikamızın ən intensiv magistrallarından olan **Bakı-Quba və Rusiya sərhəddi** avtomobil yolunun mərkəz xəttindən hər iki tərəfdə 100 m-lik məsafə zolağında avto nəqliyyat vasitələrinin səs diapazonu üzərində müşahidələr aparılmış, onun hesablanması üçün müvafiq riyazi düstur təklif edilmişdir. Son nəticədə onun burada yaşayan insanların yaş-cins tərkibinə görə təsir xüsusiyyətləri elmi cəhətdən araşdırılmışdır.
2. İlk dəfə olaraq magistrat boyu zolaqda müxtəlif dərinlikdən bitki və torpaq nümunələrinin mikroelement tərkibi müəyyən edilmişdir.
3. İlk dəfə olaraq magistrat boyu yolun hər iki tərəfindəki eyni zolaqda müxtəlif avtonəqliyyat vasitələrinin sutkalıq intensivliyi zamanı daxili yanma mühərriklərindən ümumilikdə və hər km-də atmosfərə atılan zərərli maddələrin miqdarı hesablanmışdır.
4. Yuxarıda göstərilən halların insan sağlamlığına təsir xüsusiyyətləri müəyyənləşdirilmişdir.

4 Layihə üzrə elmi nəşrlər (elmi jurnallarda məqalələr, monoqrafiyalar, icmallar, konfrans materiallarında məqalələr, tezislər) (dərc olunmuş, çapa qəbul olunmuş və çapa göndərilmişləri ayrılıqda qeyd etməklə, uyğun məlumat - jurnalın adı, nömrəsi, cildi, səhifələri, nəşriyyat, indeksi, İmpact Factor, həmmüəlliflər və s. bunun kimi məlumatlar - ciddi şəkildə dəqiq olaraq göstərməlidir) *(surətlərini kağız üzərində və CD şəklində əlavə etməli!)*

1. İcraçılardan G.N. Hacıyeva, S.A. Səadətova və Z.İ. Eyyubovanın Azərbaycan Gənc Alim, Aspirant və Magistrlər cəmiyyətinin "Gənc alimlərin əsərləri" (№12/2015, s.67-71, "Mütərcim" nəşriyyatı, İSSN:2410-2040) toplusunda "Bakı-Quba və Rusiya sərhəddi (M-1) avtomagistralında nəqliyyatın torpağın çirklənməsinə təsiri" adlı məqaləsi çap olunmuşdur.
2. Layihənin rəhbəri: Ə.A. Əliyevin - "The impact of noise on human health" adlı məqaləsi "Ciencia a Tecnica Vitivinicola" (Portuqaliya) jurnalına göndərilmişdir.

5 İxtira və patentlər, səmərələşdirici təkliflər
(burada doldurmalı)

6 Layihə üzrə ezamiyyətlər (ezamiyyə baş tutmuş təşkilatın adı, şəhər və ölkə, ezamiyyə tarixləri, həmçinin ezamiyyə vaxtı baş tutmuş müzakirələr, görüşlər, seminarlarda çıxışlar və s. dəqiq göstərməlidir)
22.06.2016- 27.06.2016
Quba rayonu

7 Layihə üzrə elmi ekspedisiyalarda iştirak (əgər varsa)
22.06.2016-cı il tarixdən 27.06.2016 -cı il tarixə qədər müddətdə layihə üzvləri Quba rayonunda ezamiyyədə olunmuşlar.

8 Layihə üzrə digər tədbirlərdə iştirak
(burada doldurmalı)

9 Layihə mövzusu üzrə elmi məruzələr (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s. çıxışlar) (məlumat tam şəkildə göstərməlidir: a) məruzənin növü: plenar, dəvətli, şifahi və ya divar məruzəsi; b) tədbirin kateqoriyası: ölkədaxili, regional, beynəlxalq)
(burada doldurmalı)

10 Layihə üzrə əldə olunmuş cihaz, avadanlıq və qurğular, mal və materiallar, komplektləşdirmə məmullatları

2016- ci ilin əvvəlində hər biri bir ədəd olmaqla stolüstü kompyuter, notebook, fotoaparət alınmışdır.

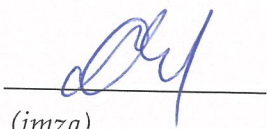
- 11 Yerli həmkarlarla əlaqələr
AMEA-nın Geologiya və Geofizika, AR Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin Milli Nüvə Tədqiqatları Mərkəzi ilə müvafiq elmi məsləhətləşmələr və təcrübə mübadiləsi aparılmışdır.
- 12 Xarici həmkarlarla əlaqələr
(burada doldurmalı)
- 13 Layihə mövzusu üzrə kadr hazırlığı (əgər varsa)
(burada doldurmalı)
- 14 Sərgilərdə iştirak (əgər baş tutubsa)
(burada doldurmalı)
- 15 Təcrübəartırmada iştirak və təcrübə mübadiləsi (əgər baş tutubsa)
(burada doldurmalı)
- 16 Layihə mövzusu ilə bağlı elmi-kütləvi nəşrlər, kütləvi informasiya vasitələrində çıxışlar, yeni yaradılmış internet səhifələri və s. (məlumatı tam şəkildə göstərməlidir)
Layihənin rəhbəri respublikanın bir sıra elektron informasiya vasitələrində mövzuya aid məlumatlarla çıxış etmişdir.

SİFARIŞÇI:

Elmin İnkişafı Fondu

Müşavir

Babayeva Ədilə Əli qızı

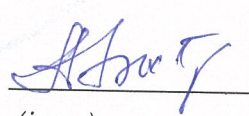
(imza)

"05" 09 2016-cı il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri

Əliyev Ənvər Abbas oğlu

(imza)

"11" avqust 2016-cı il

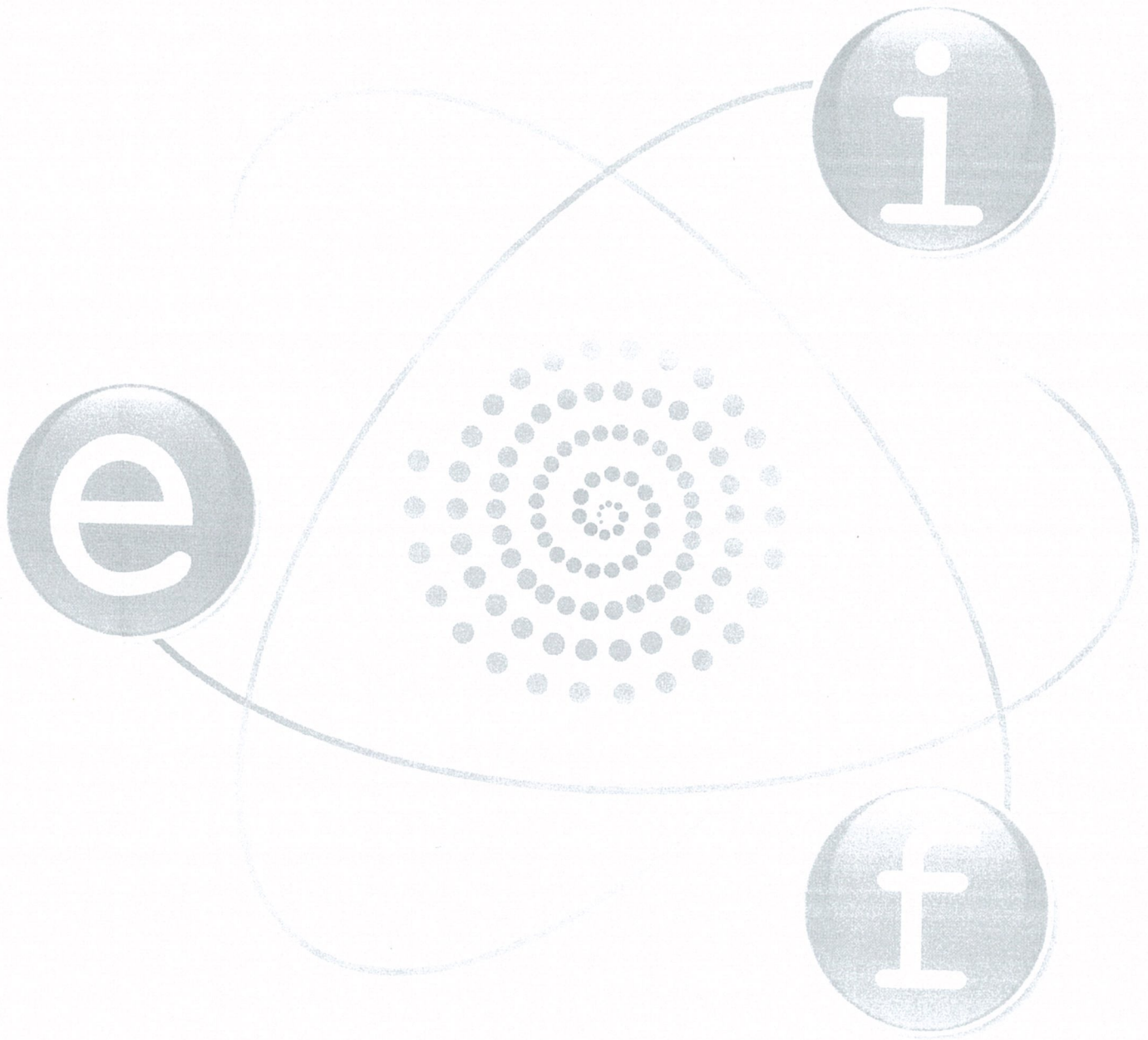
Baş məsləhətçi

Qurbanova Səmirə Yaşar qızı

Spencer

(imza)

"05" 09 2016-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA

ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin
İnkışafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin
və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə
grantların verilməsi üzrə 2013-cü il üçün elan edilmiş əsas
grant müsabiqəsinin (EIF-2013-9(15)) qalibi olmuş
layihənin yerinə yetirilməsi üzrə

ALINMIŞ NƏTİCƏLƏRİN ƏMƏLİ (TƏCRÜBİ) HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ VƏ LAYİHƏNİN NƏTİCƏLƏRİNDƏN GƏLƏCƏK TƏDQIQATLARDA İSTİFADƏ PERSPEKTİVLƏRİ HAQQINDA MƏLUMAT VƏRƏQİ (Qaydalar üzrə Əlavə 16)

Layihənin adı: Bakı-Quba və Rusiya sərhəddi avtomobil yolunda nəqliyyatın intensivliyinin
biosferə təsir xüsusiyyətləri

Grantın məbləği: 75 000 manat

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: Əliyev Ənvər Abbas oğlu

Layihənin nömrəsi: EIF-2013-9(15)-46/26/2-M-02

Müqavilənin imzalanma tarixi: 14 yanvar 2015-ci il

Grant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 18 ay

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): 01 fevral 2015-ci il – 01 avqust 2016-cı il

1. Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi

1 Layihənin əsas əməli (təcrübi) nəticələri, bu nəticələrin məlum analoqlar ilə müqayisəli xarakteristikası

Layihənin yerinə yetirilməsinin əməli nəticələri:

1. Tədqiqat sahəsinin I müşahidə məntəqəsinin 35 km-lik ərazisi (Bakı-Sumqayıt arası) ən çox texnogen çirklənməyə məruz qalmış sahə kimi müəyyən edilmişdir. Burada 100 m-ə qədər torpaq, bitki, səs-küy və daxili yanma mühərriklərindən atmosfərə atılan zərərli tullantıların miqdarının yol verilən həddən xeyli çox olduğu müəyyən edilmişdir.
2. Yolun II müşahidə məntəqəsinin 111 km-lik ərazisindəki respublikamızın yerli və mərkəz şəhərinin əhalisini meyvə-tərəvəzlə təmin edən hissəsində səs-küyün normadan artıq olduğu

müəyyən edilmiş və ərazidə yolun hər iki tərəfindəki 100 m-lik məsafədə sutka ərzində hər km-məsafəyə daxili yanma mühərriklərindən atmosfərə 11,2 ton zərərli maddələr töküldüyü hesablanmışdır. Burada zərərli maddələr və səs-küy effektinə daha çox həssas olan uşaqlar, hamilə qadınlar və yaşlı insanların magistralda avtomobillərin daha intensiv vaxtı açıq havada olması və eləcə də uşaq təhsil və tərbiyə müəssisələrinin tikilməsi zamanı bu şərtə əməl edilməsi məsləhət görülür.

3. Ərazinin 3-cü 62 km-lik ərazisində isə yuxarıda göstərilən neqativ hallar yol verilən həddən az olması və yaxud başqa sözlə insan sağlamlığına təsiri qorxulu həddə olmaması müəyyən edilmişdir. Avtonəqliyyat vasitələrinin sutkalıq intensivliyi zamanı ətrafin çirklənmə dərəcəsinin əvvəlkilərə nisbətən xeyli az (0.91 ton), torpaq və bitki üzərində geokimyəvi analizlərin nəticələri insan sağlamlığı üçün yol verilən həddən aşağı olması müəyyənləşdirilmişdir.
4. Respublika ərazisində ən intensiv və güclü küləklərin (illik miqdarı 15 m/san-dən çox) hakim olduğu müəyyən uzunluqda və eləcə də Bakı-Sumqayıt arası yolun bir hissəsini əhatə edən magistraldan keçən nəqliyyat vasitələrinin daxili yanma mühərriklərindən yolun hər km-nə atılan tullantıların miqdarı (12,3 ton) paytaxt əhalisini içməli su ilə təmin edən Ceyranbatan su anbarı üçün qorxulu çirklənmə mənbəyidir.

2

Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi haqqında məlumat (istehsalatda tətbiq (tətbiqin aktını əlavə etməli); tədris və təhsildə (nəşr olunmuş elmi əsərlər və s. – təhsil sistemində tətbiqin aktını əlavə etməli); bağlanmış xarici müqavilələr və ya beynəlxalq layihələr (kimlə bağlanıb, müqavilənin və ya layihənin nömrəsi, adı, tarixi və dəyəri); dövlət proqramlarında (dövlət orqanının adı, qərarın nömrəsi və tarixi); ixtira üçün alınmış patentlərdə (patentin nömrəsi, verilmə tarixi, ixtiranın adı); və digərlərində)

Əldə olunmuş nəticələrə əsasən qeyd edirik ki, ərazidə anoloji tədqiqatlar aparılmamışdır. Alınmış nəticələr insan sağlamlığına təhlükəli hesab edilən və hesab ediləcək bir ekoloji problem kimi qəbul edilməli və müvafiq tədbirlər görülməlidir. Bu tədbirlərin görülməsi üçün ən mühüm istiqamətverici sənəd AR Prezidentinin 2008-ci il 8 iyul tarixli 796 sayılı “Ətraf mühitə və insan sağlamlığına mənfi təsir göstərən miqrasiya və səs-küy çirklənmələri normaları” haqqında fərmandır.

2. Layihənin nəticələrindən gələcək tədqiqatlarda istifadə perspektivləri

1

Nəticələrin istifadəsi perspektivləri (fundamental, tətbiqi və axtarış-innovasiya yönü elmi-tədqiqat layihə və proqramlarında; dövlət proqramlarında; dövlət qurumlarının sahə tədqiqat proqramlarında; ixtira və patent üçün verilmiş ərizələrdə; beynəlxalq layihələrdə; və digərlərində)

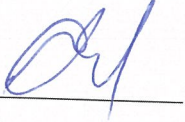
Layihənin istifadə perspektivləri tətbiqi və axtarış-innovasiya yönümlü, elmi- tədqiqat layihə və proqramlarında, dövlət proqramlarında, dövlət qurumlarının sahə tədqiqat proqramlarında istifadə perspektivləri vardır. Həmçinin müvafiq ali məktəblərin tədris proqramlarında da istifadəsi məsləhətdir.

SİFARİŞÇİ:

Elmin İnkişafı Fondu

Müşavir

Babayeva Ədilə Əli qızı

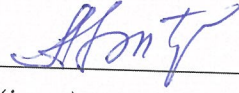
(imza)

" _ " _____ 2016-cı il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri

Əliyev Ənvər Abbas oğlu

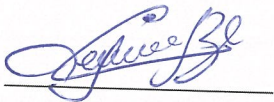

(imza)

" 4 " avqust 2016-cı il

Baş məsləhətçi

Qurbanova Səmirə Yaşar qızı

(imza)

" 05 " 09 2016-cı il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU**

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin
İnkışafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin
və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə
qrantların verilməsi üzrə 2013-cü il üçün elan edilmiş əsas
qrant müsabiqəsinin (EIF-2013-9(15)) qalibi olmuş
layihənin yerinə yetirilməsi üzrə

ALINMIŞ ELMİ MƏHSUL HAQQINDA MƏLUMAT
(Qaydalar üzrə Əlavə 17)

Layihənin adı: **Bakı-Quba və Rusiya sərhəddi avtomobil yolunda nəqliyyatın intensivliyinin biosferə təsir xüsusiyyətləri**

Qrantın məbləği: **75 000 manat**

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Əliyev Ənvər Abbas oğlu**

Layihənin nömrəsi: **EIF-2013-9(15)-46/26/2-M-02**

Müqavilənin imzalanma tarixi: **14 yanvar 2015-ci il**

Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: **18 ay**

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **01 fevral 2015-ci il – 01 avqust 2016-cı il**

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

1. Elmi əsərlər (sayı)

No	Tamliq dərəcəsi	Dərc olunmuş	Çapa qəbul olunmuş və ya çapda olan	Çapa göndərilmiş
1.	Elmi məhsulun növü			
	Monoqrafiyalar			
	həmçinin, xaricdə çap olunmuş			
2.	Məqalələr		2	
	həmçinin xarici nəşrlərdə			

3.	Konfrans materiallarında məqalələr			
	O cümlədən, beynəlxalq konfrans materiallarında			
4.	Məruzələrin tezisləri			
	həmçinin, beynəlxalq tədbirlərin toplusunda			
5.	Digər (icmal, atlas, kataloq və s.)			

2. İxtira və patentlər (sayı)

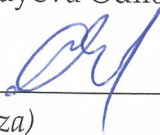
No	Elmi məhsulun növü	Alınmış	Verilmiş	Ərizəsi verilmiş
1.	Patent, patent almaq üçün ərizə			
2.	İxtira			
3.	Səmərələşdirici təklif			

3. Elmi tədbirlərdə məruzələr (sayı)

No	Tədbirin adı (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s.)	Tədbirin kateqoriyası (ölkədaxili, regional, beynəlxalq)	Məruzənin növü (plenar, dəvətli, şifahi, divar)	Sayı
1.	"Şimali Avrasiyanın çölləri" adlı elmi konfrans	Beynəlxalq	Plenar, dəvətli	1
2.				
3.				

SİFARİŞÇİ:
Elmin İnkişafı Fondu

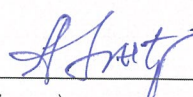
Müşavir
Babayeva Ədilə Əli qızı

(imza)

"05" 09 2016-cı il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri
Əliyev Ənvər Abbas oğlu

(imza)

"4" 09 2016-cı il

Baş məsləhətçi

Qurbanova Səmirə Yaşar qızı

Səmirə

(imza)

" 05 09 2016-cı il

